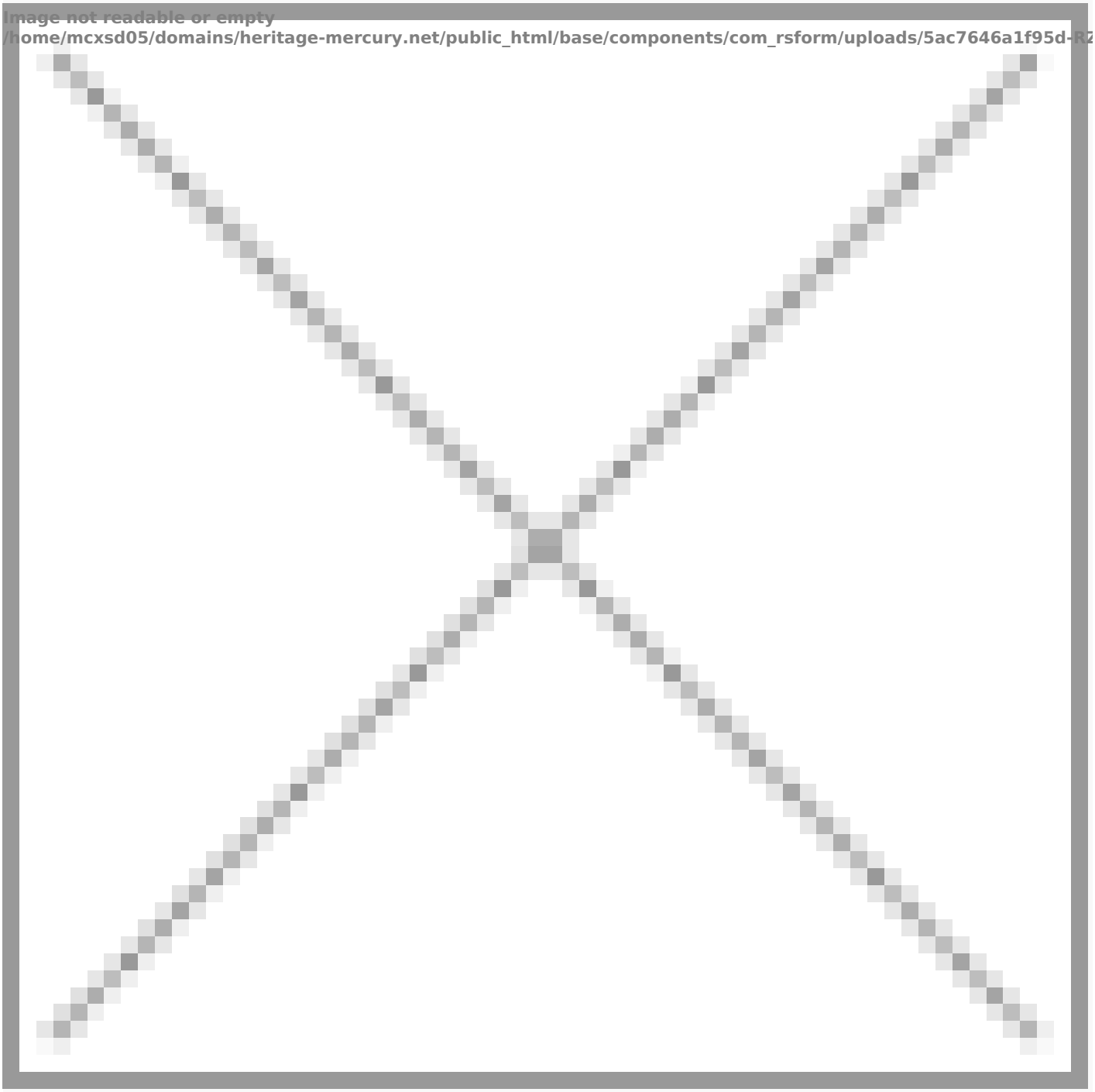
Ime predmeta 1	ZGORNJI MLINSKI KAMEN S PRITRDITVENIM ELEMENTOM
Ime predmeta 2	/
ID številka / EŠD	002.294.Idrija
Upravljavec	Mestni muzej Idrija, Prelovčeva 9, 5280 Idrija
Lastništvo	Javno
Lastnik	Občina Idrija, Mestni trg 1, 5280 Idrija
ID številka / EŠD	510:IDR;RZ-491
Klasifikacija dediščine	Rudnik, Topilnica / Topilništvo, žganje rude

OPIS

Kratek opis	Mlinski kamen je sestavljen iz dveh delov - spodnjega in zgornjega. V sredini je jeklen pritrditvami element, ki ima v sredini obliko križa in služi za spajanje obeh delov.
Mere	Dolžina 106 cm, širina 106 cm, višina 22,5 cm.
Materiali	Kamen, jeklo.
Datacija	1782
Avtor / Proizvajalec	Tovarna cinobra Rudnika živega srebra Idrija.

Slikovne priloge



Prvotna raba	Mlinski kamen se je uporabljal v procesu suhega postopka pridobivanja umetnega cinobra. Najprej so zmešali Hg in žveplo v prahu v lesenem sodčku. Dobljeno črno maso iz dveh sodčkov, so nato pretresli v 50 litrski litoželezni vrč. Po osem takih vrčev so namestili nad kurišče peči in nad nje postavili lončene predložke (retorte). Te so segrevali (na 400 °C), s čimer je HgS sublimiral in se nabiral na hladnih stenah retort. Po osmih urah kurjenja so nato peči dva dneva ohlajali. Nato so iz retort pobrali cinober. Tega so nato na moker način mleli z mlinskim kamnom. Za pogon so uporabljali vodna kolesa, ki jih je poganjala voda iz rak. Po letu 1897 pa Francisova turbina. Zmlet proizvod (vermilion), so z dodatkom KOH, spirali v večjih (600 litrskih) in nato še manjših lončenih kadeh. Sledilo je sušenje, sejanje in pakiranje cinobra.
Sedanja raba	Mlinski kamen se ohranja, varuje in prezentira kot pomembna dediščina rudarjenja v Idriji z izjemnimi univerzalnimi vrednotami. Je del rudarske zbirke Mestnega Muzeja Idrija. Obiskovalci si ga lahko ogledajo v okviru stalne muzejske razstave »Pet stoletij Rudnika živega srebra in mesta Idrija«. Mogoče ga je uporabiti tudi za različne oblike promocije dediščine živega srebra.
Prvotna lokacija	Rudnik živega srebra Idrija (Tovarna cinobra, na levi strani kompleksa topilnice).
Sedanja lokacija	Mestni muzej Idrija, grad Gewerkenegg (razstavni prostor 9).

STANJE OHRANJENOSTI

Zgodovina opravljenih posegov	Predmeti so ustrezno konservirani. Pri nekaterih je potrebna restavracija, saj jim manjka del roba. Varovanje v prostoru je urejeno.

Sedanje stanje	dobro
Potrebni ukrepi	Redno obdobno vzdrževanje.

DOKUMENTACIJA

Naslov / zbirka / povezave itd., kjer so dostopne podrobnejše informacije	- Inventarna knjiga Mestnega muzeja Idrija; - Janouš, Alois c. kr. višji žgalniški nadzornik (k. k. Oberhüttenverwalter). Geschichtliche Entwicklung der Zinnoberfabrikation in Idria, Ad B. D. Z. 4521 de 1897; - Janouš, Alois c. kr. višji žgalniški nadzornik (k. k. Oberhüttenverwalter). Darstellung des Zinnobers in Idria in der Gegenwart, Ad B. D. Z. 4521 de 1897; - Kavčič, Ivica. Živo srebro: Zgodovina idrijskega žgalništva. Založba Bogataj, Idrija, 2008; - Kavčič, Ivica. Proizvodnja živosrebrovih spojin pri idrijskem rudniku skozi stoletja. Idrijski razgledi, 61/2, 2016, str. 60–76.
Izpolnjevalec	Mestni muzej Idrija
Izpolnjeval je	Miha Kosmač
Datum objave	12. 3. 2018
Datum urejanja	Never